

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel. /905/ 278-4116.

No. 12, Vol. 29., prosinec-December 1995.

The time has come to declare a republic

BY PETER C. NEWMAN

It's only a trickle of talk at the moment, and most likely nothing much will come of it. But those of us who worry about the future of our benighted country realize that tinkering with existing institutions just won't do any more.

A good example of clinging to the status quo was Jean Chrétien's lame announcements last week that he intends to declare Quebec a distinct society. It's a worthy objective, but not unless the Prime Minister has the courage of anointing the idea with constitutional clout. Similarly, his version of granting regions a constitutional veto is stillborn, if for no other reason than his use of the term "West" to describe British Columbia, Alberta, Saskatchewan and Manitoba. Each of those provinces boasts its own characteristics, and it's almost as silly to lump them into something called "the West" as it would be to refer to Ontario and Quebec as being "central Canada."

Canada will only survive if we make large changes quickly—which is why we ought to ditch the British monarchy. Becoming a republic would have two huge advantages. First, it would help convince Quebec that the rest of Canada is not married to the status quo but is open to revolutionary new ideas and fresh ways of governing. This is particularly important because so many French-Canadians still believe that most Anglos eat porridge every morning, worship the Union Jack and go into ecstasy over the Royals and their jolly brood.

The fact is, of course, that except for a tiny remnant of diehard monarchists, English Canada recognizes the House of Windsor exactly for what it is: an inbred family of promiscuous mediocrities. Diana's television confessions only helped emphasize how shoddy the masquerade has become.

The connection between Canadians and the British monarchy has always been based less on constitutional niceties than on a delicate balance of reciprocal illusions: the Royals would visit Canada once in a while and pretend to enjoy it, and Canadians expected nothing much of them, except to keep the faith—to remain a role model, a symbol they could believe in.

That faith has been irrevocably shattered by the current generation's bizarre behavior, exemplified by Charles, heir to the throne—and putative Defender of the Faith—daydreaming about being reincarnated as his mistress's Tampax. (One imagines Her Majesty rolling out of her canopied bed each morning, afraid to turn on the telly in case the BBC might be detailing yet another unspeakable act a family member had recently performed.)

Unlike those monarchies whose reigns have been disrupted by mobs sacking their palaces, the House of Windsor has set itself on fire and no one can douse the flames. Apart from the juicy details of the scandals that continue to haunt them, the British Royals have lost the one quality that must distinguish the Crown: their mystique, the notion that they are somehow elevated from the strivings and twitchings of ordinary mortals. It is that quality and none other that allows them to exercise any degree of moral authority over their subjects. And it is that quality that they have irretrievably lost.

One Commonwealth nation now toying with the idea of declaring itself a republic is Australia, where Prime Minister Paul Keating plans a referendum on the issue. "Australia has a multicultural society which has a large derivative component from Britain," he explained just before the recent Commonwealth conference. "We've developed a culture here which is changing with immigration—an independence of identity that has emerged here quite strongly." Instead of aligning himself with such a progressive stance, Chrétien—who was visiting Australia at the time—characteristically ran for cover. "The monarchy is not a problem in Canada at the moment," he declared, bravely adding, "I don't want to have the monarchists on my back, too."

As well as being helpful, by demolishing the Quebec stereotype of English-Canadians as still being in thrall to the monarchy, becoming a republic could give meaning and excitement to the constitutional process. Instead of arguing about the number of "whereases" on the head of a pin, we would be debating substantive issues, defining a new kind of society—and most important of all, starting with a blank slate instead of trying to resurrect all but meaningless institutions that have more than served their time.

It's not as heretical a thought as it first sounds. In the past three decades or so, we have abandoned the Union Jack, which was part of the Canadian flag, dropped *God Save the Queen* as our national anthem, patriated our constitution from Westminster and turned the Royal Mail into Canada Post. The only remaining step is to withdraw from under the sway of the hereditary Windsor family and name our own head of state, who would reflect our own, instead of imported, values.

A recent convert to the republican cause is David Culver, the former head of Montreal-based Alcan Aluminium Inc. and one of Anglo Canada's establishment stalwarts. "The more I think about it, the more I like the idea," he told me last week. "Becoming an independent republic within the Commonwealth would be about the right place for us. But the real reason for putting this notion forward is that there are so many locked-in, constipated positions involving the present constitution that what we really need is a clean piece of paper—an excuse for everybody to start from a fresh point of view about what we need in this country and what we should be doing."

Culver tried out the idea on Daniel Johnson, the Quebec Liberal leader, who was extremely encouraging, and discussed it with the No campaign's president, Montreal businessman Michel Bélanger, who told him: "This would give people a great chance to rethink what Canada is all about."

Certainly, it's an idea whose time is overdue. MACLEAN'S/DECEMBER 11, 1995

Zdeněk Bořek DOHALSKÝ

(* 10. 5. 1900 Přívozec,

† 7. 2. 1945 Terezín)

Spolu s bratry Antonínem a Františkem pocházel z Zdeněk z proslulého a vlasteneckého šlechtického rodu Bořků Dohalských. Působil jako redaktor Lidových novin a byl přesvědčeným demokratem, stoupencem Masarykových ideálů humanity a státní ideje československé. O jeho novinářských schopnostech svědčí i fakt, že si ho velice vážil E. Bass. Dohalského stálo z období ohrožení Československa hitlerovským Německem pak patří k tomu nejlepšímu, co na tomto poli česká žurnalistika přinesla.

Dohalský zároveň náležel mezi nejblíže spolupracovníky prezidenta Beneše, kteří s ním po Mnichovu 1938 projednávali v Sezimově Ústí další taktiku. Souhlasil i s jeho názorem, že Mnichov je jen počátkem nové velké války, kterou Německo nakonec prohraje. Hned po okupaci se zapojil do odboje a sehrál v něm nezanedbatelnou roli. Byl ve spojení jak s Politickým ústředím (PÚ), tak s Ústředním vedením odboje domácího (ÚVOD) a jako zvláštní „pověřenec“ E. Beneše udržoval kontakty se špičkami protektorátní vlády – státním prezidentem E. Háchou a předsedou vlády A. Eliášem. Získané informace předával V. Krajínovi, který depeše zasílal do Londýna přímo na zpravodajské oddělení F. Moravce.

Po jmenování R. Heydricha zastupujícím říšským protektorem a jeho příchodu do Prahy Dohalského odbojová činnost skončila. Po vyhlášení stanného práva a zatčení generála Eliáše zatkl gestapo i jeho (21. října 1941) a až do roku 1945 byl uvězněn na Pankráci. Krátce před koncem války byl na příkaz samotného Himmlera převezen do Malé pevnosti v Terezíně, kde byl zastřelen.

Jeho bratr Antonín, kancléř pražského arcibiskupství, byl gestapem zatčen 5. června 1942 a umučen 3. září téhož roku v Osvětimi. Další bratr František přežil útrapy koncentračního tábora v Dachau a po válce – do roku 1948 – působil jako vyslanec v Rakousku. Jeho jediný syn Václav byl po únoru 1948 zatčen a uvězněn. I když po vzniku Československa byly veškeré šlechtické tituly a výsady zrušeny – a rod Bořků Dohalských ve svém upřímně demokratickém citění se s tím ztotožnil – nikdo jim nemůže upřít, že to byli skuteční aristokraté ducha i etí.

"Vd. Sv. Lisy"

Několik kilometrů západně od ontarijské vesnice Inglewood se nachází zajímavý přírodní útvar vytvořený dlouholetou erozí. Zatím se tam vstupné nevybírá.

V červnu 68 se na Masarykovu u pomníku TGM-EB-MRŠ sešlo několik přátel. Zleva: manželé Honigovi z Toronta a významný exilový novinář red. Josef Josten s paní Pat a synem Martinem. Foto přinášíme proto, že nedávno /29. 11. 95/ uplynulo 10 let od smrti red. Jostena, nar. v Praze 25. 3. 1913. 5. 3. 85 dostal britský řád M.B.E. a nedávno Medaili za zásluhy v Praze.

Z PSYCHIATRIE "Pane doctore, můj starý si zamluvl, že je kuň. Nechal sa okovat, žere oves a řehťá od rána do večera. Můžete s tím něco udělat?"

"No, možná by to šlo, ale bylo by to drahé." "Ale, to je malina! On má peněz dost" – minulý týden vyhrál Velkou pardubickou... –tai–

Volant získá kanadská Magna

Praha (ČTK, lh) - Podnik Volant Horní Počmílec, který je dceřinou firmou společnosti PAL Khely, koupí za více než 65 milionů korun kanadskou Magna International.

Zahraniční koncern s obrátem pět miliard dolarů, tedy asi 135 miliard korun, vyrobí kovové díly, plastové výrobky, sedačkové i dveřní systémy a přístrojové panely. V thiasmdesáti firmách rozmístěných po celém světě zaměstnává přes dvacet tisíc lidí.

Domácí dodavatel volantů především pro automobilku Škoda má základní jmění 45 milionů korun a jeho roční obrát přesahuje sto milionů korun. MPA 2/11/95

Poslanci požadují ocenit legionáře

Praha (tajk, káč) - Všechny parlamentní strany kromě komunistů považují za žádoucí, aby prezident republiky Václav Havel ocenil na Nový rok 1996 české legionáře.

Předseda poslaneckého klubu Mirek Benda sdělil, že komunisté sice ocenění legionářů nepodporují, ale nebudou proti němu ani protestovat. Ocenění legionářů navrhnou poslanci prezidentovi zatím jen neoficiálně. Před časem si totiž schválili, že oficiální návrhy na významné ocenění mohou hlávit pouze předkládat jen v květnu. MPA 2/11/95

Karlův most potřebuje opravu

PRAHA - Rozhodnutí o tom, zda v příštím roce bude skutečně zahájena rozsáhlejší oprava Karlova mostu, dosud nepadlo. Zatím totiž není jasné, zda pražská radnice bude moci na rekonstrukci mostu vyčlenit dostatečné množství finančních prostředků. Zahájení rekonstrukce bylo plánováno na jaře příštího roku. Most není v dobrém technickém stavu, v žádném případě ale není ohrožen tím, že by mu mohlo hrozit zřícení.

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY

IN CZECH LANGUAGE.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.

Tel. /905/ 278-4116.

Články, objednávky inserátů, opravy adres a předplatné lze poslat na: "Kanadské Listy", 388 Atwater Ave., Mississauga, Ont. L5G 2A3, Kanada.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ...	\$ 12:00
USA, jako tiskopis ...	\$ 22:00
Evropa, jako tiskopis ...	\$ 24:00
ČS, letecky ...	\$ 28:00
ČS, letecky ...	\$ 34:00

Předplatní v České republice:

Předplatné lze poslat na adresu:

Faust Svoboda, Na Vyhlídce 175, 150 05 Roztoky u Prahy.

Pro Gruntoráda je samizdat svědectvím doby

Praha - Pět tisíc hesel, jež se vztahují k exilové knižní produkci od roku 1948 do současnosti, obsahuje Katalog knih českého exilu 1948-1994, jež sestavil Jiří Gruntorád a který vydává nakladatelství Primus. Publikace přitom pokrývá pouze zlomek archivu knihovny Libri prohibiti, kterou Gruntorád před pěti lety založil s ambicí shromáždit v ní veškerou exilovou a samizdatovou produkci.

Jiří Gruntorád je zdánlivě jedním z těch, kdo zaspali čas, ale ve skutečnosti prostě jen nepřestal dělat to, co ho vždy nejvíce zajímalo - sbírat exilovou a samizdatovou literaturu. Na začátku Libri prohibiti, v říjnu 1990, měl za sebou ryzi disidentskou kariéru - vyhození z učiliště, vězení, dobré jméno a kontakty mezi domácími i zahraničními exilami. Pro jeho sběratelské úsilí to představovalo výrazný kapitál.

V knihovně a četárně Libri prohibiti dosud nashromáždil kromě jedenácti tisíc exilových a samizdatových knih i časopisy,

noviny, letáky a několik set audiovizuálních záznamů. "Myslím, že knižní exilovou produkci jsme již v podstatě dokazali pokrýt," říká Gruntorád.

Jeho Katalog knih českého exilu 1948-1994 je doposud nejúplnějším soupisem české exilové literatury. Pět šestin z publikací, které katalog obsahuje, lze nalézt na regálech knihovny Libri prohibiti v Praze na Senovážném náměstí.

"Co Čech v exilu, to vydavatel časopisu," komentuje Gruntorád skutečnost, že mnohem těžší než "pochytit" všechny knihy je znepořádat produkci exilových periodik - časopisů a novin - a příležitostných tiskovin. Podle Gruntoráda vycházelo například okolo šesti set českých exilových titulů. Shromáždit jejich kompletní ročníky bude s ubíhající časem stále těžší. I proto, že noviny jsou většinou tištěny na kyselém papíře, jenž se časem rozpadá.

Gruntorád přitom upozorňuje, že stejně jako dnes studují vědci středověk, bude jednou někdo chtít lépe poznat vzájemné vztahy a souvislosti uplynulých padesáti let zde i v exilu. Dokumenty, jež shromáždí v knihovně, která mimochodem zápasí s malým prostorem, špatnou klimatickou a nedostatkem financí, se pak mohou stát velmi cenným historickým materiálem. Gruntorádova

činnost má z tohoto pohledu širší platnost než jako soukromé hobby zaníceného knihomola.

Ostatně tím Gruntorád ani není. Jak tvrdí, jediné, co dnes čte, jsou různé bibliografie, kde se může dozvědět o nových titulech, jež prozatím unikly jeho pozornosti.

Měřítka, které si Gruntorád pro samizdat stanovil, je značně široké - musí jít o dílo vzniklé mimo cenzuru, jež přečetl ještě někdo jiný než jenom sám autor. Je proto smířen s tím, že kompletní samizdatovou produkci se nau sota kdy podaří shromáždit. Zde už totiž nejde jen o knihy a pravidelná periodika, ale o všechno možné tisky, jak říká Gruntorád, "dvokého samizdatu". Své bulletin si vydávaly trampské skupiny i muzikantské party, umělecké buňky i neoficiální tankluby. Gruntoráda přitom bezbřehost "předsamizdatové lidové tvorivosti" nedeprimuje, naopak je rád, že práce, již propadl, nikdy neskončí.

Paradoxní je, že dnes mu při svém způsobu pomáhá i bývalý režim. Jako zaměstnanec Bendova Úřadu pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunistického režimu nyní nachází v protokolech StB častá upozornění na samizdatovou dílka a jejich autory. Aspoň k něčemu tak přý byla starožitní důslednost vždy pohotová dokumentovat a podléhat nepohodlné, dobrá.

A. B. 3/95 DANIEL ANÝŽ

NAŠE ROVY

Mnozí krajané ho v torontské čtvrti Parkdale potkávali a možná, že někteří ani neznali jeho jméno. František Lorenc se narodil 5.7.1918 v Uheriském Ostrohu. Do Kanady přijel v roce 1967 a díky p. Vinickému našel práci v Royal York Hotelu. Po 6ti letech se vrátil domů, protože měl starost o svého jediného syna Františka. Ale pak se dostal do Rakouska, asi nespokojen poměry doma a po 6ti měsících ho Kanada díky ČS. NS znovu přijala. Ve svých 64 letech přišel pracovat a nebrát nějakou podporu. Našel si práci u Pollock Hardware, kde byl oblíben pro svou snažlivou povahu a pracovitost. Svůj život zasvětil Bohu. Žil podle jeho příkázání opravdovými skutky. Ve věře čerpal životní sílu, až do posledních dnů. Zemřel 18. 10. 1995 ve Zlíně. Na hřbitově v U. Ostrohu se s ním rozloučil P. Jan Žaluda ze Zlína. Budiž mu rodná země, ve které jeho přáním bylo odpočívat, lehkou! F.R.

ZE ŽIVOTA KRAJANŮ

Protože koncem t.r. končí činnost Ustředí Čs. Sokolstva v zahraničí, chtěly se různé jednoty venku přihlásit do České Obce sokolské. Až do 17.11.95 to stanovily ČOS dovolovaly, ale výbor ČOS tuto možnost zrušil změnou stanov. Redaktor věstníku "Kanadský Sokol" komentoval celý problém takto: "...

Tentokrát nebude překážkou spojení zahraničních Sokolů se sokolským bratrstvem ve vlasti sokolské myšlenky nepřátelský režim /pozn. red.: rozumí se nacistický či komunistický/, ale usnesení naší vlastní sokolské mateřské organizace. --Kanadská župa poslala jako dar na obnovu ČOS celkem 25.572 kan. \$. Šlo hlavně o drobné dary jednotlivců. --Sbírka kanadské sokolské župy na pomoc Sokolům v Choceň vynešla celkem 5.200 kan. \$. --Letošní bazár krajanů v Montreálu byl úspěšný. Byl to již 40. bazár. 5.12. bude v Montreálu besedovat s krajanem člen činohry Národního divadla v Praze Václav Postránecký. --Lety z Toronto/Montreálu do Prahy jsou každý čtvrtek a každou sobotu. --Sběr české výroby dodá v Montreálu B. Vojtěch, tel. 688-4563. --Plk. let. v. v. Jiří Kořistka nám oznámil, že prodal dům v Pierrefonds a bude se v květnu 96 stěhovat do kotli Waterloo, Ont. --Byla objevena nová léčba popruhu, angličtiny. Přislušný článek pošleme vážným zájemcům. --Dary na opravu památného gotického ř.kat. kostela v Krtni u Prahy, soustřeďuje v Kanadě V. Vostřez, 18 Aintree Court, Hamilton, Ont. L8K 4R9. --Viktor Koš zemřel v Gornley, Ont. koncem listopadu t.r. Byl to známý bafovec, který působil hlavně v Singapuru. --"Oakville Beaver" přinesl 17.11.95 krásný článek o prof. hudby Dagmar Rydlové, roz. Ottové. Její spolupráce s Royal Conservatory of Music v Torontě bude pokračovat, ač byla zklamána, když zrušili nadějnou pobočku v Oakville, kde bydlí. Dagmar bude dávat hlavně privátní lekce hry na piano. --Název pro novou 2-dolarovou minci: TEDDY! --Na trhu se objevily zajímavé výrobky italského původu: pražky a sušičky v jezdnom přístroji. Můžete je vidět v Aries Appliances, 3421 Lakeshore Blvd. West, Etobicoke, Ont., tel. 416 565-9871, maj. John Stepek. --Máme foto lesního Jindřicha Jelínka v novinách v Duisburku v srpnu 48. --Přátelé hledají býv. šéf-elektrikáře škodových závodů v Plzni, Miloše Smolíka. Emigroval z Duisburku s paní a dvěma dcerkami. --Karel Janouch z Montreálu přeje čtenářům "KL" pěkné vánoce. --Manželé Maštalyňovi prožili krásný týden v hotelu "Charánov" na Šumavě. Když vylézali na věž v Domažlicích, sestupovali po schodech známí ze sousedního Vancouveru! --Jiří Traxler má novou adresu: 146 Surrey Gardens, Edmonton, Alta. T5T 1Z3. --Ze St. Catharines, Ont. se ozvali pravověrní Valaši, manželé Klímkovi. --Známy skokan na bruslích Sabovčák trénuje v Idaho, ale plánuje cestu po Kanadě. Piv. Ostravák. --Český hokejista Jar. Kudrna z Pardubic hraje za Penticton. Jeho bratr má prosperující hospodu v Bříse u Hradce Králového. --Z provincie nám sdělili, že autonehody lze ohlásit telefonicky na severu: 396-1071, západ: 808-2962 a východ Toronto: 808-4960. --Máme materiál o možnosti adopce v ČR. Pošleme na požádání vážným zájemcům. --Kdo letí domů na kan. pas, musí se hlásit na policii. Jinak je pokuta 500 korun. --Marie Kamencová si vyžádala uk. číslo "KL". --J. Bouz, autor knihy "Vzpomínky malého uprchlíka" se nachází v nemocnici v Burnaby, BC. Dopisy lze poslat přes "KL". --Ležící účinek česneku je popsán v článku, který pošleme.

Dopolední hudební programy zvané "Musical Interlude" v pobočce Royal Conservatory of Music v Mississaugu /v býv. zámočku arch. Adamsona na břehu jezera Ontario/ se stávají populární. Vystupují obvykle nejlepší žáci školy, ale 6.12.95 účinkovali 3 instruktoři a 2 hosté. Předvedli program, který se hodil k předvánoční sezóně a který nazvali "Softly She Sang"; nacvičili anglické, francouzské, německé a polské koledy z 15. století. Kde našli čas na nádiv je sháda. Účinkující zleva: agent Miss. Symphony Orchestra John Barnum, klavírní virtuózní Eric Madhurst /zpíval bass/, mladá sopranistka Lynda Maxwell, profesorka Jana Škarecká a její manžel, rovněž profesor na RCM, David Colwell /bariton/. Byl to počitek je poslouchat. Další koncert bude 7. února. Informace o koncertech jsou na č. 905/ 891-7944.

Mezi žáky Král. hudební konservatoře v Mississaugu jsou i děti našich krajanů, jako např. Francesca Vondřejsová. Byla za znamenitý výkon pochválena a způsobila tím svým rodičům radost.

Z České republiky

Byv. rezident Kanady a mkl 50. let, Zdeněk Slavík, se stal předsedou red. rady listu "Věrní zůstali". Vydavatelem je Konf. pol. vězňů, pobočka 15-Praha, Na Poříčí 6, Praha 1. Číslo z října 95 má 16 stran. --Býv. prof. matematiky na reálce v Pardubicích, Josef Svoboda, žije v Třebíči. Plánuje účast na setkání maturantů z r. 1946 v Pardubicích, jen neví, kdo ho tam odveze. --Jan Stránský, býv. vydavatel "Severských Listů" ve Švédsku, se osval z Prahy. Má menší zdravotní potíže, ale s pomocí paní je jistě překoná. --18 muzikantů, členů známého souboru "Brněnka" z Brněnka u Zábřehu na Moravě, by rádi zahráli našim krajanům, jen za ubytování a stravu. Na letenky se složíli. Pište na adresu: Ing. Vl. Dvořák, 789 75 Brněnka č. 91, Czech Republic. --Radka Krkvičková z Hradce má zřejmě "zelený palec": vypěstovala ze semínek z Kanady zdatný LASKAVEC /v Kanadě: AMARANTHUS/. Její bratr je majitelem nejlepší restaurace v Hradci --"U radnice". --Španělská socha TGM z Prostějova se hledá ve starém lomu ve voj. prostoru u Dědic na Drahanenské vrchovině. Socha zmizela v r. 1953. --Zákon o protikom. odboji ve slovenském parlamentu neprošel. --Ve Vimperku vyšla kniha F. X. Havlíčka "Ne-podlehneš". Týká se procesu se skupinou kol dr. Milady Horákové. Je tam zmínka, že měla možnost se dostat do exilu, ale na přání dr. Zenkla zůstala doma. --Slovenský konzulát bude v Brně, nikoliv v Ostravě, jak se původně plánovalo. --Začalo stíhání nejhorších dozorců z Příbrami a z Mirova. Má být vydán i zatykač na býv. velitele prac. tábora v Mirově V. Kohlíčka, který žije v Brantfordu v Kanadě. Před soudem stojí už 2 dozorců z Jáchymova, kteří zastřelili několik vězňů, údajně "na útěku", v r. 1956. --8 lidí z 10ti doznalo ve veřejné onketě "Dnes-TV", že se i dnes obávají býv. agentů a pracovníků StB. Jejich vliv je znát v ekonomice. Jejich úplný seznam nikdy zveřejněn nebyl. --Prof. Pavel Jansa se rozloučil s Teplíci n. Bečvou /pracuje v nemocnici v Olomouci/, ale na rozloučenou napsal zajímavou knížku "Jak žít po infarktu", 35 stran. --Lékařská fakulta v Hradci Králové oslavila 50. výročí založení. --Priv. farma s lipicány se nachází v č. 1 Benice, jižně od Týnce n. Sázavou. Majitelem je Tomáš Barták. Byl to on, který daroval prez. Havlovi kladrubskou klisnu Senecu, kterou pak dostal darem španělský královský pár, když navštívil Litomyšl. --List "Jiskra" přinesl článek o Horse Centrum Hubert /maj. Jiří Hurta/, poblíž Benešova. Informace nám poslal býv. záp. tankista Karel Skála z Benešova u Prahy. --V Opavě byl odhalen památník obětem komunismu 50. let. --Č. 11 měsíčníku humoru a sranda z Moravy "Traky-Brnky" zasílá hygienický zdravotní sedlácký humor. Inzerát v "KL", na str. 8. --Ve Slezském Muzeu v Opavě jsou 2 svázané knihy výtisků "Kan. Listů", od června 1980 až do r. 90. --Mluvčí Českého Krumlova, p. Vlad. Kunc, nás ujistil, že obyvatelé nezapomněli na svého poslance Mirka Sedláka, který odešel do exilu v r. 1948 a zemřel v USA. --Pohlednice z různých zemí, příp. výměna: Š. Turčín, Tolstého 19, 746 01 Opava. --Ředitel Lázní Teplá n. Bečvou, Jar. Sedláček, je věnována knížka dr. P. Jansy "Setkání", 112 stran. Došlo nám také několik čísel "Lázeňského čtení", kde dr. Jansa uveřejnil na pokračování seriál "Mezi krajany v Kanadě". --V č. 7 na Radnických schodech byla otevřena literární kavárna "U zavěšeného kafe". Nemají dvojí ceny. --Býv. rez. Ottawy, Jiří Kotas, má potíže s bydlením v Praze. --"IN" měly článek o Jiřím Stříbrném, který zemřel ve valdic- kém vězení v r. 1955. Vedle Švehly, Rašína a Soukupa se zasloužil o 28. říjen 1918. --Kurátorkou kraja-nských sbírek v Náprstkově Muzeu v Praze /Betlémské nám. 1/ je dr. Milena Secká. --Máme článek JUDr. Choděry o sou- časném stavu kolem dědičských daní v ČR. --V Plzni vy- šla elegantní kniha K. Klostermannova "Dopisy Betyně- Briefe an Betty", 298 stran. --Dipl. lékař alternativ- ní medicíny, Fr. Čanda, má "hlavní stan" v Jeleníci č. 6 u Mělníka. --K 700. výročí města Plzně vyšla kniha "Mi- nulostí západočeského kraje", 340 stran. --Př. Blažena Seifertová, roz. Steinitzová /býv. zámecká slečna v Kladru- bích n. Labem v letech 1945-49/ nám poslala několik dalších článků o koních a lidech kolem nich. Má talent. --Nakl. I. Železný vydalo 100. číslo "Rodokapsu". --Smetanovo kvarteto slavilo 50. výro- čí založení. --Mez. Český Klub má adresu: U Perga- mentky 8, 170 00 Praha 7. Tel./Fax 42-2-803697. --Jar. Vypálek /Ke Hrádku 1028/7, 148 00 Praha-Kor- natice/ by rád věděl, jak odstranit bez operace žlučové kamínky. Kdo má název léku a výrobce? --Otto von Habsburg žádá zrušení tzv. Benešových de- kretní po 2. válce. Přednášel v Ostravě. --V r. 2020 bude v ČR 2x tolik důchodců než dětí. --Po několi- ka dejetních poslancích jiných stran se Klub soc. dem. stal druhou nejpočetnější frakcí v českém parlamen- tu. --V Pardubicích přednášel mistrů rodák, český velvyslanec v Bonn Jiří Gríša. --V archívech StB v Pardubicích se pátrá, zda je tam zmínka o výsle- dích býv. poslance J. Kouta, který jako exulant v 60. letech riskoval návštěvu nemocné matky a během návštěvy zemřel. Po mnoha hodinových výsleších? --Ředitelství pard. pekáren došel "zlepšovák", aby na obalu medových perníčků byl obrázek včelky na plá- stvi medu, místo tlusté dány. --Od naší věrné čtenář- ky M. B. jsme dostali podrobnou dokumentaci plánova- něho nového dopravního systému v Praze, včetně do- pravního okruhu /nyní: magistrála/. --Archív města Plzně je stále v č. 19 na Veloslavínově ul., což je zachit trakt radnice. A. Bubeníčková tam sbírala svázané ročníky "Kan. Listů", zvl. články o letech.

**SunLife
of Canada**

Pojištění je věc důvěry
38 let služby naší veřej-
nosti s největší kanadskou
životní pojišťovnou

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.
Senior Representative

Tel. 626-3004

21 Four Seasons Pl., Suite 330, ETOBICOKE, Ont. M9B 6J8

Východně od 427

Jedním z nejznámějších podnikatelů ve východ- ních Čechách do února 48 byl inž. Ladislav Kol- dinský, majitel firmy Koldi-Petosa v Heřmanově Městci. Narodil se 2. 6. 1900 ve Vápenném Pod- le /okr. Chrudim/ a zemřel v Kentville, NS 30. 6. 1986. Na obrázku je se svou paní Libuší v Torontě v r. 1967. V Kentville vybudoval to- várnu, kde začal vyrábět např. okurky NOVA.

Mkl 50. let Josef Hinterholzinger žije se svou paní v Pardubi- cích /Pod Břízkami 1259/, ale pochází z Pasečnice u Domažlic, kde se narodil 14. června 1910. Se zpožděním mu gratulujeme k 85. na- rozeninám. Jak je vidět, jeho paní má ráda květiny.

Projet Jiráskovu ulici v Rostokách-Žalově autem, je hotové martyrium. I po dvou dnech po dešti je vidět, kde jsou díry. Pro chodce je jen mizerný chodíček na jedné straně. Zlí jazykové tvrdí, že rezidenti ulice jsou spokojeni s dnešním stavem, protože automobilisté se uli- ci vyhýbají, tedy je od nich klid. Pravda je asi jinde: Rostoky nemají prachy a městská rada má větší problémy jinde.

O LETCÍCH

Smutná zpráva z Uherského Hradiště: 29. 11. 95 tam zemřel PhDr. Ludvík Burian, 82, který z lásky k čs. letcům vydal nedávno knížku "Nad pevninou i nad vodami za svobodu Československa", 150 stran. Zachytil v ní osudy jedenapadesáti letců z jižní Moravy. -- V Novosádkové posádce za války létal i Joe Bílek. Volal nám, že po třetí "utekl hrob-níkovi z lopaty", ale asi to přehání, jako 2x před tím. -- Plk. Jar. Novák z Newca-sle, NSW, se přiletěl do Prahy podívat na pomník padlým čs. letcům v Dejvicích. -- Mirek Šigut /ze Švýcar/pookřál, když se v květnu 95 sešel v Praze ještě s několika válečnými ka-marádami. Zemřel 9. září 95 v Curychu a jeho popel byl uložen v Brookwoodu v Anglii. -- H. Tr-hlíček /Austrálie/ se ptá, kdo dává návrhy na povýšení a proč nebyli na generály povýšeni např. B. Tobiška, Vlad. Pára, Zdeněk Hanuš, Josef Šejbl či Honza Lazar. -- Z Přerova: voj. piloti místo výcviku hrají karty a chtějí do civilu. -- Franc. velvyslanec udělil gen. F. Peřinovi Řád čest-né legie. -- Vít Angetter se ozval z USA. -- Nadace Let. hist. společnosti ve Vyškově vykopala u Miletic n. Bečvou sešlem zachovalé trosky německé letounu BF-109, i s mrtvým letcem. -- Víte, že Václav Čukr napsal knížku "S trikolorou Francie na letounu", 54 stran? Vyšla v Praze r. 46. Autorem doslovu byl Hugo Slípka. -- J. Doubek /Austrálie/ napsal, že vyšla kniha o rozhodují-cích bitvách v historii. Jedna z kapitol se týká Bitvy o Británii /str. 187/ a zmiňuje se: "kvalita pilotů z Polska a z Československa byla vynikající". -- Bob Velvarský přežil zdra-votní krizi a slíbil, že zas něco napíše a namaluje. Pozval k sobě autora Srpa z Prahy. -- Kdyžský rodák Josef Hubáček, slavný předválečný akrobat, to v 50. letech neměl snadné a dě-lal závozníka na pila. Zemřel v Klatovech na jaře r. 1988, tedy změnil doma se nedočkal. -- Jenda Toncar /Anglie/ si u Opavy prohlédl stará čs. opevnění proti Němcům a pak byl 6 týd-nů v Mariáňkách; napsal: "bylo tam pěkně, lék. ošetření, prvotřídní, ubytování a strava výbor-ně". Se svou známou Zuzanou plánuje cestu po USA a Kanadě. -- F. Srpa by na jaře 96 rád vi-děl mj.: A. Dvořák, G. Schwartz, S. Krejčík, Mjr. H. Voglová-Fischlová, J. Novosád a B. Velvarský. Napíše o všech madařlonky pro "Let. + Kosm.". -- Fr. Colloredo-Mansfeld sloužil u 611. Sq. Ro-dina pocházela ze Zbiroha u Rokycan, ale on sám byl občanem USA a nemohl se stát členem čs. peruti. Kdo o něm něco ví? -- V Olomouci-Neředíně odhalili desku prvnímu českému letci Janu Kašparovi. -- Paní Hladová, vdova po generálově, s oblibou dělá průvodkyni cizím turistům v Praze a na Karlštejně. -- Letec Arton Sláma, nav. 311, verboval kamarády do kam-strany už na Bahamách. Zemřel údajně v Kalifornii. -- U 311. byl Zdeněk Kozelka, nar. 21. 5. 16 ve Vlčnově u Uh. Brodu, zemřel 23. 6. 91 ve Vídni. Co se stalo s jeho vál. kamarádem Hešou? -- Pří-buzný Kozelky z Luhačoviců shání knížku Knappa "Mezi nebem a mořem". -- MO slíbilo koupit 70 nových zmodernizovaných lehkých bitevních letounů typu L-159. Výroba bude v Aero Vodochody. -- Britský ministr obrany Rifkin se v Praze sešel s legendárním gen. F. Fajtlem. -- 12. am. let-ců se po sestřelení svého letadla snesli padáky na zem u obce Litice a fanatičtí Němci je /na jaře r. 45/ postříleli. Nyní je tam památník. -- Nový náhrobek má také npor. Fr. Vaculík, 6. 5. 1918-20. 9. 1944. Padl během Slovenského povstání. -- Autor Č. Sládek měl v Praze několik pohovorů s "Icikiem" Špačkem, který dříve žil v BC. -- Mezi českými letci v Camp Borden, Ont. jsou na výcviku také 2 generálové. -- Nové fotky v archivu: V. Šíkl a Fr. Weber. Další foto: Mayer, Kukučka, O-senský a L. Kouřepka. Větší skupina: Štandera, Bečvář, V. Horák, Kružík, M. Mansfeld, Janáček, L. Čupák a Čapka, DFM. -- Hist. oddělení Moravského zemské-ho Muzea řídí PhDr. Jiří Mikulka. Jeho pravou rukou je ml. historik Jan Břečka. Oba se sešli v r. 1991 s G/C Hockeym a Janem Zenkem. Muzeum má svázané ročníky "Kan. Listů" od června 1980. Adresa Muzea: Kapucínské nám. 8. -- Prof. Jan Kmenta /Ann Arbor, MI/ koupil v Praze v antikvariátu kni-hu Oty Kramáře "Hmatelné paprsky" /Praha 1946/. Jde o román pro mládež o začátcích radaru a děj se odehrává částečně v Kanadě. Kramář měl za války sloužit v RCAF. Kdo o něm něco ví? -- J. Utěkal, Obeciny X/46, 760 01 Zlín, shání jakoukoliv informaci o Fr. Mezuláněvi. Byl to baťovec. -- U 311. v Anglii se octl krátce, také býv. vládní voják Jar. Ohnutek. Zem-řel v květnu 95 ve věku 79ti let. -- J. Utěkal vzpomíná v dobrém na por. Kimlíčku, když působil v Olomouci po válce. -- Jarda Kořen má novou adre-su: Apt. 1304, 20 Mississauga Valley Blvd., Mississauga, Ont. L5A 3S1. Tel. /905/ 276-2901. -- Capt. Tom Gleave se účastnil Bitvy o Británii a byl zakládajícím členem Guinea Pig klubu. Zemřel v Anglii v r. 1993. -- Pamět-ní kniha Padlých čs. letců 1939-1945 je stále vystavena v chrámu sv. Vít-a. Je tam hlavně zaslouhou pí. Ludmily Hyblerové, vdovy po "regenschort" Josefovi Hyblerovi. -- O gen. St. Dvorském pojednával Článek "Noční lety přes Kanadu". Účastnil se nočních náletů na Berlín, Brémy a pod. později pracoval na inspektorátu čs. letectva v Londýně. -- Zdeněk Chmelář /Troilova 441, 108 00 Praha 10/ se zajímá o čs. letce za 2. války. Sbírá mj. jejich podpisy. -- "Domašlický deník" měl článek "Po těžké havárii opitířu se A. Liška probudil v nebi". Zmínil se, že se západ-ní letci mohli vrátit do Prahy až v srpnu 45 a že ve Kbe-lích viděli sovětské piloty sedět v letadlech ve stavu poho-tovosti. -- "Let. Listy" mají novou adresu: St. Důdek/DDAir, Li-vovská 428, 109 00 Praha 10. Tel. 0042-2/786 05 88. -- Plk. let. Jindřich Prokop nám poslal několik zajímavých výstřižků z pražského tisku, některé se týkají Hrobu neznámého vojína. -- Let. historik Zdeněk Píchal byl autorem výstavy o našich let-cích za války v Děčíně pod názvem "A přišel den svobody". Má novou adresu: Na rovině 252, 407 01 Jílové u Děčína. Po-znamenal, že k oběťovým let. historikům patří také Jan Raíl v Náchodě, B. Krejza v Kralupech a Bohumil Klement v Plzni. -- Plk. M. Liška utvrdil, že v ČR děkají vydavatelé "jazyko-vé úpravy" bez souhlasu autora. Kniha jeho vzpomínek "Až nad oblaky lemu", psaná jiným stylem, vydaná v Chebu, má 150 stran a jen 13 černobílých fotografií, ač ji autor dal k dispozici na 150. Podtitulek "Vzpomínky jednoho letce" byl vynechán. Kniha stojí doma 109 Kč. -- Ivo Tonder: 16. 4. 1913-6. 5. 1995. -- V Chrastí u Chručimě byla znovu odhalena socha gen. Milana R. Štefánika. Od r. 1937 byla odstraněna a zničena 2x. -- S. Slovo "mělo článek o A. Šiškově "Smrt si pro mě nepřišla". Byl v něm, zajetí a dnes žije v Praze. -- Lad. Kolařík z Hodonína vzpomíná na MUDr. Františka Langra, kte-rý za války byl v čs. letectvu v Anglii. Poslal nám jeho článek "Mír". -- 30. 5. 95 zemřel v Pardubicích Bohumil Postře-hovský. -- RNDr. M. Vostatek byl v Londýně v Imp. War Muzeu a všiml si, že tam je čs. vlajka, ale ne předpisová. Mají tam i originál mobilizační vyhlášky z r. 1938 z Holešova..

Oto Smik /na obrázku vlevo/ se naučil létat v Kanadě a byl i mezi krajany na Bata-wě. Sloužil nejprve u 310. čs. stíhaací peruti, pak u angl. 131 a 122. Nad Holandskem byl sestřelen, ale s pomocí podze-mí se vrátil do Anglie. Pak velel angl. 127. peruti. Od 28. 11. byl nad Belgií pohřšován a zjistilo se, že byl pohřben pod jménem "Taymans" v Bruse-lu. Smik se narodil ze slo-venských rodičů v Rusku; je nyní pochován v Bratislavě. Vpravo je Josef Pípa, nar. 19 16 v Lukově u Holešova, zem-řel 2. 1. 1977 v Anglii.

Nedávno nám došel dotaz, kdy a kde v USA zemřel Karel Beinhauer, nar. 15. 10. 1907 v Brně Fl/Lt., 313. Sq., číslo 787478 a 65957, technický distoj-ník. Našli jsme v našem archivu jeho vzdušný sní-mek z doby války a fenkou Paddy Jr., která byla oblíbeným mascotem peruti. Martinek se domnívá, že Karel B. zemřel kdesi v USA v r. 1979 a že je-ho dcera byla ošetřovatelkou. Kdo ví více?

Podle amatérského let. historika Miloše Podzímka /K. Čapka 1134, 512 51 Lamice n. Popelkou/ byl Letecký Den v Roudni-ci vrcholem roku 1995. Přiletěla dokonce i "Memphis Bell", čili americký bombardér B17-G. Promluvil s piloty i mecha-niky a dokonce seděl chvíli v kabině pilota. Rádí otiskuje-me foto Miloše Podzímka s tou americkou "kráskou". Už proto, že tito oběťové amatérští historici svou práci i během zlých let zachránili hodně památek po našich letcích; namátkou uví-díme jména Toman ve St. Plzenci, Strejček v Kralupech, Klímek v Odrách a Hirschhorn v Teplicích L. v Čechách. Patří jim díky!

O VOJÁCÍCH

Vařejnosti ochotně
vychází vstříci plk.
Ant. Tůma na MO. Je

to i zkušenost ing. Petra Šuranského, když zjišťoval podrobnosti o odbojové činnosti svého otce za něm. okupace. --Starosta Proseče K. Hloušek a gen. J. Pernica byli hlavními řečníky během tržny u Památníku gen. Svatoně a kpt. Sošky. Padli tam 1. 11. 44. --"MŠD" uspořádal k 50. výročí konce války soutěž pro členy. Měla značnou odezvu mezi mladými Moravany. --Josef J. Šnejdárka s chotí, syn a máměho armádního generála, se účastnil tržny za svého otce ve Zlíně. "Tobrucká krysa" pplk. J. Rusek označil Šnejdárku za vzor. Dostal in memoriam čestné občanství Napajedla. --Na vých. frontě padlo na 4.000 našich, na západě 1.200, z toho 560 letců. Celkem přišlo o život za války na 340.000 osob, z toho na 15.000 dětí. --Ihned po skončení války odjel do pohraničí zajistit železniční dopravu oddíl pražských dobrovolníků "Železo" pod velením npor. Nohy. Nyní se píše, že jejich chování bylo tvrdé vůči sud. Němcům. --ČSBS má prý na 30.000 členů v průměrném věku 78 let. --Ostravák Karel Borský, 19, byl jedním z čs. dobrovolníků v Buzuluku. Prohlásil nyní novinářům, že většina byli propuštěni vězni z táborů NKVD a v začátcích třeli bídu s nouzí. "Brzy nešťákal v okolí jediný pes, prostě skončili v kotlíčcích vojáků". --JUDr. Jan Pressburger zastupoval naše veterány na recepci v Edinburku a sešel se s britským ministrem obrany Rifkinem. --Cílem turistů je čs. dělostřelecká tura Dobrošov u Náchoda. Byla solidní. --Na západě sloužil František Havel. Jeho adresa je: 2986 Henri St., Sudbury, Ont. P3G 1C2. --R. Reindl z Georgetown, Ont. byl spokojen s ubytováním ve voj. "hotelu" "Nad Juliskou" v Praze 6. --Předседа ČSOL Ostrava, Ing. Jan Pavlíček, nám sdělil, že 12. 7. zemřel v autonehodě býv. voják a letec plk. Josef Vavřík, 76. Byl pohřben v Novém Jičíně. --Nikdo dosud neodhadl ztráty na obou stranách, když se Poláci v září 39 se zbraní v ruce postavili proti Rudé armádě. Bylo zajato na 200.000 Poláků, kteří byli posláni na Sibír. --V chicagském "N.Hlasateli" vyšel seriál gen. M. Kašpara "Polské tažení 1939". Něm. bomby zabily četáře Grunbauma a svob. J. Peipera. Gen. Lev Prchala ujel do Rumunska s 12ti důstojníky a diplomaty v sedmi pragovkách. --Legionáři v Praze se nyní scházejí ve Štefánikově domě na nám. I. P. Pavlova. Platí nájem 1 korunu ročně. Dům zatím není uveden v seznamu objektů, které armáda nepotřebuje. --L. Křížek, Box 46, 111 21 Praha 1, je expertem na Cizineckou legii. Jeho kniha o gen. Šnejdárkovi se jmenuje "Pochoduj nebo zemři". Vydal ji, ale jako autor je uveden Šnejdárka a jde tedy o překlad z franc. originálu. --Dr. Milan Píka, syn generála Píky, žije v Bratislavě. Promluvil na tržně za svého otce ve Štítině na Opavsku. --V Kadani obnovili sochu císaře Josefa II. Po něm se jmenuje také náměstí. --Za rok odmítá vojenskou službu na 30.000 mladých mužů v ČR. --V Podlesí u Val. Mezi. byla ustavena nová 8. mechanizovaná brigáda. V případě mobilizace bude čítat 7.000 mužů. --Gen. Fládr představil nedávno na legionářském sjezdu účastníka I. války /italského legionáře/ Adolfa Řepu, 99, který žije v Brně. Žijících legionářů je celkem 16, z toho 6 italských, 7 ruských, 2 francouzští a 1 od domobrany. Plk. P. Majer z MO nám poslal jejich seznam s adresami. --"Bílá kniha o obraně ČR" má 60 stran, plus barevnou přílohu statistik. --Dr. Pavel Žáček studuje hist. materiály o našich v Polsku v archívech Osuského a Slávika, které jsou uloženy ve Stanford University v Kalifornii. Na zpáteční cestě do Prahy plánuje zastávku v Torontě a setkání s ním by mohlo být zajímavé. Protože spolupracuje při vydávání sborníků "Securitas Imperii", vydávaných českým ministerstvem vnitra, poslal nám č. 2 o 340 stranách. Nejzajímavější jsou články o čs. rozvědkě v letech 48-89 a o obranném zpravodajství. Stránky 72 až 115 jsou věnovány dr. Vl. Chalupovi. --Z Goleta, CA se ozvala dcera záp. vojáka A. Rozehnal a ocenila naši zmínku v "KL" s fotografií. Rozehnalovi žili dlouhá léta v Chicagu. --Máme unikátní foto dr. Josefa Kratochvíla - J. K. Babyho, jak přehlíží v r. 38 na krásném grošákově čtu čs. obrněných vozů, kterým na Pod. Rusi velel. Žije poblíž Stuttgartu. --Holandské námořní pěšáci měli v Chrudimě 4 páry bot, příslušníci české brigády rychlého nasazení jen jeden pár. --"NO" mělo článek o Bob Moravcovi pod názvem "Český spahia". Sloužil u svobodných Francouzů a žije v Kanadě. --Od vylovení v Normandii po přehlídku v Praze přišlo o život celkem 190 našich vojáků, hlavně u Dunkirku. Z něm. zajetí bylo propuštěno 28 osob. --J. Círk s přáteli oslavili v Záhřebu n. Malou Skálou 100. výročí narození gen. A. Lišky. Byl tam i náčelník gen. štábu gen. Nekvasil, jakož i gen. Sedláček, parašutista Šíkola a j. --Gen. J. Souček, rez. Brazílie, napsal článek "55. výročí bojů o most v Gienu". Kamenný most bránila jedna franc. divize a dva čs. pluky; proti nim byly 4 něm. divize. Autor získal informace z obou stran. --Autor S. Auský má novou adresu: Na Václavce 48, 150 00 Praha-Smíchov. --Rod Perutků z Uh. Hradiště vymřel po meči, ač z pěti dětí byli 3 chlapci a 2 dcery. Všichni 3 muži se hned po něm okapali zapojili do Obrany národa. --Řiadi-
tel Múzea SNP v B. Bystrici, PhDr. Lad. Takáč, poděkoval za zásilky "Kan. Lístů". --Gen. Fládr sestavil vzpomínku "Před 55ti lety v Polsku". Tvrdí, že se celkově za 2. války účastnilo akci proti nepříteli na 35.000 našich letců a vojáků. --Dr. Jirka Krejčí žije ve Frýdku-Místku. Zajede někdy do Palkovic. Těší se dobrému zdraví.

Uherské Hradiště uctilo důstojně památku svých 351 občanů, kteří se stali oběťmi nacistické okupace. Stalo se tak odhalením desky u památníku padlým v den 50. výročí osvobození města, dne 1. května 1995. Desku se zasloužila místní organizace ČSBS, otcové města /v čele s p. starostou Šupkou/, okresní úřad a několik místních mecenášů. U odhalení byli i hosté ze Slovenska. Ztráty vlastenců v okolí města byly vysoké už proto, že právě v Uherském Hradišti působil velitel Obrany národa pro jihovýchodní Moravu, gen. i. m. Vladimír Štěrba, jehož syn pplk. V. Štěrba byl k odhalení také pozván. Foto nám poslala p. Marie Jilíková, sestra mjr. Vladislava Perutky, který padl u Nového Hrozenkova 8. května 1945 /v náručí dnešního gen. Rudolfa Krzčka/.

Dne 4. května 1995 odhalili v Přerově památník por. Oldřichu Vodičkovi. Hlavním řečníkem byl prof. ThDr. P. Antonín Huvar, papežský prelát. Tyž den večer sloužil mši za por. Vodičku a všechny oběti kam. teroru v 50. letech. Organizátorem akce byl místní klub angažovaných nestraníků a specificky jeho tajemník Frant. Cigánek, za finanční spolupráci města Přerova, Konf. pol. vězňů, ČSBS a ČSOL. O Vodička se nar. 29. 4. 1910 v blízké Vlkoši, stal se automechanikem. Byl v Polsku, Francii a v Anglii. Byl ubit při výlechu StB 26. 5. 49 v Praze. Tím byli uctěny i jiné oběti komunistické zvěle.

5. ledna 96 tomu bude už 25 let, co v Montreálu zemřel významný čs. důstojník, gen. Václav Vlček. Na jeho narozenku je letopočet 1897-1971, lipové listy a český nápis: "Václav Vlček, generál čs. armády". Byl roddák z Uh. Janovice a po návratu z I. války jako ruský legionář, se stal pobočníkem gen. Kutlvašra. Po službě v Košicích a vál. škole se stal čs. voj. attaché v Paříži. Na podzim 38 se vrátil do Prahy a přijal mj. funkci velitele Jundka. Pak působil na velitelství čs. jednotek v Anglii jako zpravodajec; jeho podřízeným byl kpt. Šnobl. Po r. 48 se oba sešli v Montreálu. Gen. Vlček pracoval pro firmu Velan Engineering. Byl stále aktivní mezi legionáři /musel odejít do zahraničí 3x/ a navíc řídil skautské pořady do zotročené vlasti přes Radio Canada. V 50. letech byl komunistickým soudem odsouzen k smrti, naštěstí v nepřítomnosti. Jeho paní Božena zemřela v Montreálu 26. 3. 1979.

6 O PARASUTISTECH

JOSEF CIKÁN

Vzpomínky na činnost v československé zahraniční odbojce na působišti na obsazeném území Čech a Moravy jako parašutista v letech 1944 – 1945

Josef Cikán se narodil 22. listopadu 1914 v Červených Pečkách (okr. Kolín) jako třetí dítě zemědělského mistra Josefa Cikána. Rodiče měli celkem čtyři děti. Rodina bydlela v domku čp. 35 na náměstí. V roce 1931 žil do osmnácti let. Poté nastoupil do služeb banky v Praze, od 1. listopadu 1933 působil u její filiálky v Hradci nad Moravou. Zaměstnanec zde byl do 27. února 1940, přičemž překládal hranice do Maďarska s úmyslem dostat se do Jugoslaviie a tam se na československém vyslanectví v Bělehradě přihlásit do československé zahraniční armády. Při prvním pokusu byl však 29. února 1940 v Budapešti zatčen, vězněn v pověstném Toloněru a 10. dubna vrácen zpět na Slovensko. Hned po příchodu dne se pokusil o druhý, tentokrát úspěšný přechod hranice, přes Rudapešť se dostal do Jugoslaviie a od 18. dubna 1940 odejel přes Ankaru do Bejrútu. Lodi Mariette Pacha došla Marsellu 17. května byl prezentován u VI. roty 2. prapore 1. pluku v Montagnacu. 8. června odejel na frontu a prodělal celé francouzské tažení od Marne až do Bordeaux. Po přepravě lodí Rod el Farag do anglického Liverpoolu se dostává do úvodu čs. zahraniční armády v Châlons-en-Champ. V srpnu 1941 byl v rámci skupiny GLUCINIUS do Neapole a později do Fasana, odkud je v noci z 3. na 4. července vysazen v prostoru Hrabůvka a Českých Budějovic. 5. srpna 1941 byl mezi Uherkami Hradčím a Kunovicem spolu se svým druhem Ludvíkem Haninou zatčen gestapem, odvezen nejprve do brněnských Kounicových kolejí a později do věznic v Praze na Pankráci. Přes hrubý nátlak nepřistoupil na spolupráci s nacisty, byl vězněn až do 5. května 1943, kdy byl osvobozen pražskými revolučními bojovníky a zúčastnil se pak bojů na barikádách. Po válce se vrátil ke svému civilnímu povolání. Po odchodu do důchodu žil na odpočinku v Praze-Motlázech. Zemřel v Praze 1. dubna 1985. Josef Cikán byl nositelem Čsl. válečného kříže 1939 a řady dalších vojenských vyznamenání.

Výpověď Josefa Cikána v r. 46:

V září 1941 jsem byl zavolaán na velitelství praporu, kde byli vysocí důstojníci MNO z Londýna. Po povšechné debatě o situaci doma jsem byl tázan, zdali bych se odvážel seskoku na naše území okupované Němci. Řekl, že úkol je těžký, nebezpečný a jedině pro dobrovolníky a že z devadesáti procent nás čeká jistá smrt. Prohlásil jsem, že jsem ochoten k návratu domů touto cestou. Odešel jsem potom se skupinou do kursu pro výcvik parašutistů, který byl ve Skotsku, blízko přístavního městečka Maleigh, poslední železniční stanice z Glasgowu na sever. Výcvik trval čtyři týdny, učili jsme se zacházet s trhavinami, střelbě ze všech druhů zbraní, boji zblízka („close combat“), morse, šifrování, čtení z map apod. Za instruktory jsme měli skotské důstojníky v uniformě, kteří jako kamzíci skákali po skálách, až jim bylo vidět – zkrátka pod těmi sukněmi nám nosili.

Na ukončení kursu byl „final supper“ (večeře na rozloučenou), který trval do časných ranních hodin. Skotský major, velitel školy, nám vyhrál na dudy, až nám vstávaly vlasy na hlavě. Nyní chápu, proč Skotové při útech hrají na dudy. monotonní zvuky tohoto nástroje přivádou člověka do nepřítelého stavu.

Odtamtud jsme odešli do Manchesteru, kde se prováděly seskoky padákem. Při odběru padáků nám bylo vyprávěno, že v případě, kdyby se padák neotevřel, máme si dojít pro jiny. Teprve po chvíli jsme si uvědomili, co říká. Vrátili jsme se na něho, ale to už se šklebil od ucha k uchu. První seskok padákem, ne nejlehčí, provádí se z větší výše a není čas na nějaké pocity. Několik vteřin jsem měl dojem, že jsem skočil do prudkého proudu vody. Než jsem se vzpamatoval, již jsem se klidně houpal na otevřeném padáku. Čím více seskoků, tím je více času sledovat postup otírání padáku a doba otevření se zda čím dál tím delší. Nejhorší jsou seskoky z balonu, protože se padák otvírá třetí volného pádu, a ne jako u letadla proudem vzduchu od motorů. Při seskoku z letadla vynes proud vzduchu padák skoro až nad letadlo, z balonu parašutista padá polovinu výšky volným pádem, než se padák otevře. Skáče se z výše 180 až 240 metrů.

Po skončení těchto kursů odešli jsme každý ke svému útvaru s upozorněním, že v případě potřeby budeme zavolaáni.

Pak jsme měli přiděleny obranné úkoly na pobřeží, které jsme několikrát změnili po celém ostrově. Po rotách jsme se také střídali na stráž u prezidenta republiky dr. Beneše, který bydlel v malém záměčku v obci asi o dvaceti čísel popisných nedaleko Londýna. Prováděli jsme jen noční pochůžky kolem vesničky, osobní stráž prezidentovu byl stačí vysloužili vojáci.

V srpnu 1942 jsem byl opět zavolaán na prapor, že by byl čas uvozoat o seskoku domů a zda jsem si to ještě nerozmyslel. Po ujištění, že se na to těším, jsem byl poslán do Londýna a odtud do speciálních kursů v různých částech Anglie a Skotska. Byl jsem celkem asi ve dvanácti školách. Výcvik byl opět zajímavý: zbraň, nože, jedy, časované bomby, šifrování kódy, tajné inkousty, morse, vysílání, jízda autem, motocyklem, lokomotivou, konspirační cvičení, organizace německé armády, ostrá cvičení v civilních šatech ve dne i v noci, při kterých jsme přepadali pošty, železniční stanice, vlaky, letiště a vnikali do soukromých bytů atd.

Tyto kursy trvaly až do podzimu 1943. Měli jsme tyto ztráty: jeden palec utržený od rozbušky, ruka uražená od „home made“ granátu (granát vyrobený podomácku), noha přerazena od jízdy na motocyklu terénem a čtyři mrtvi: jednomu vybuchl granát na prsou, druhý byl zabít při pohazování si odjistěným granátem, který místo na sedm byl načasován na čtyři vteřiny, třetí při uklouznutí v hůrách se o kámen omotal, spadl hlavou do vody a utopil se a čtvrtý si zlomil vaz při seskoku padákem.

Potom jsme byli rozděleni do skupin po třech nebo čtyřech a posláni – každá skupina zvlášť – do vyčkávacích stanic, kde se čekalo na operaci. Naše skupina dostala krycí název GLUCINIUS, vysílání měla podporu šifrovacího klíče MARIE. Ve velitelství byl jmenován por. Vilém Lepák. Dalšími členy – kromě mne – 1. Ludvík Hanina 2) a 3. František Trpík jako radiotelegrafista 4) a 5) malý tchydý hadost četáře. V té době jsem také dostal dopis od Paněže. Ze jede do Ruska, a od Zaháňky oznámil, že se žení.

Protože v poslední době byla dvě letadla se skupinami nad Německem sestřelena, 2) byl od Angličanů vydán zákaz létání operačních skupin k nám přes Německo. Odešli jsme proto 2. května 1944 lodí z Liverpoolu a po čtrnácti dnech plavby jsme přistáli v Neopoli. Lod se jmenovala Empress of Australia (Australská cisarovaň) a mimo naši skupinu na ní ještě byli kanadští vojáci určení pro italskou frontu, která v době našeho přistání byla od Neapole vzdálena asi 30 km. Lod byla osobní, upravená pro přepravu vojska a přepychově vybavená. Mimo alkohol se dostalo ke koupi vše. O zřezbu bylo postaráno, každý den nějaký program, box, zpěvy a hudba, a mimo to poplachy, až už cvičení či opravdové.

Nevim, kdo přišel na řešení: „Uvidět Neapol a zneřít“ Já bych to rozhodně nebyl. Jediný pěkný pohled na Neapol s Vesuvem je z moře. Když jsme byli v Neapoli, využili jsme příležitosti a podívali jsme se do Pompejí. Případlo mi to jako vyčistěná bombardovaná ulice londýnské City. Na ulicích Neapole nás zastavovaly děti od čtyř do deseti let a mimo jiné nám nabízel „sehorotu for jump“ – doslovný překlad posledních dvou slov z angličtiny je „pro skok“. Z Neapole jsme odjeli nákladním autem na pobřeží Jadrana a po osmnáctihodinové jízdě jsme přišli do Fasana, obce mezi Brindisi a Bari. Tam také bylo jedno z doškolovacích středisek anglické SOE, kde nás dočívávali těsně před seskokem. Jako řidička působila na SFS v Anglii i v Itálii děvče našeho velitele. 2)

Dne 3. července 1944 jsem konečně v naší skupině o čtyřech mužích odjel na letiště do Brindisi a o půl osmé večer jsme letadlem typu Halifax odletěli směrem na Československo. Nad Jugoslavií shodilo letadlo na osvětlené letišti Titové armády zásobníky se zbraněmi. Cestou jsme dostali několik fláků, ale nic se nestalo. Vybavení jsme byli civilním oblekem, dvě soupravy vysílání a přijímání, každý po dvou pistolech, dýku, čokoládě, tabáku, masové a mléčné tabletce, nějaký jed a falešné doklady a adresy lidí, na které jsme se měli obrátit. Adresy ovšem jen v hlavě, stejně jako šifrovací klíče, kódy, volací znaky a celý spojující plán. Hlava tedy byla užka v každém případě.

4. července 1944, v 1 hodinu ráno, jsme vyskočili z letadla. Místo seskoku bylo již předem určeno, ale posádka letadla byla kanadská, navigátor si spletl Lužnici s Vltavou a místo v prostoru Tábor nás vykloupil v prostoru Českých Budějovic. Spadli jsme do lesa a zůstali viset na vysokých stromech. Sešli jsme se po stromech a byli jsme doma. Jako zážrakem se nikdo z nás nenapíchl na větvi ani jinak nezranil. Jedna souprava vysílání se nějakým způsobem vysmekla z vázání a spadla z výše asi 200 metrů na cestu a rozbila se na prach. Druhá souprava zůstala viset na stromech. Do devíti hodin ráno jsme se pokoušeli soupravu nějakým způsobem sundat, porazili jsme malou pilkou čtyři stromy, ale poněvadž padák byl navlečen asi na osmi stromech a lidé začali chodit po blízké cestě, museli jsme místo seskoku opustit. Mimo to jeden padák vlál jako prapor přímo nad cestou.

Vydali jsme se směrem na Tábor, kam jsme měli adresy našich lidí. 2) Třetí den nás rozehnala nějaká hlička na břehu Vltavy. Velitel skupiny, ačkoliv jsme na něho čekali celý den, se nám nevrátil, a jak jsme se později dozvěděli, byl zatčen. 2) Pokračovali jsme v cestě na adresy, a tam jsme zjistili, že tyto lidé již před dvěma roky popraveni. 2) Nemáme spojovací materiál, který jsme nutně potřebovali ku splnění úkolu, rozhodli jsme se k cestě na Slovensko a odtamtud že se pokusíme dostat znovu ven. Se zásobami, které jsme měli, jsme vystačili jen několik dní. Měli jsme masové tabletky velikosti malého knoflíku, koncentrovaný výtah masa, jedna vydala za 20 kg masa. Byly ale odporné, klíhové chuti a žaludek se hlady kroutil stejně. Vydávali jsme se proto za měšťáky shánějící na venkově jídlo a platili jsme každou částku za něco, co se dalo jíst. Peníze však lidé málokdy chtěli, a tak jsme za jídlo dávali rezervní prázdné. S tím jsme však byli brzy hotovi, a tak jsme potom uzavírali objednávky, že až do domu a bez bodů dodáme různé věci. Někdy závdavek v naturáliích jsme přece jenom dostali a také zaplatili. Dodávky jsme však nesplnili.

Asi po třech nedělích blízko Třebíče na Moravě jsme ztratili dalšího člena skupiny. Odešel do vesnice, kde měl známé, a již se nám nevrátil. Byl zatčen protektorátními četníky. 2)

Vzhledem k tomu, že se Němci brzy dozvěděli o naší přítomnosti podle podávků visících na stromech, podle několika malých bíchem cest o bohužel i udáním několika lidí, poznali přibližný směr naší cesty a měli obsazené různé úseky našeho směru. Jeden takový úsek byl přechod přes reku Moravu v Uherském Hradišti. Unavení a horečkami umorění byli jsme už celkem apatičtí, a tak jsme ve dne, v sobotu 5. srpna 1944 dopoledne, přecházeli přes most v Uherském Hradišti, kde jsme podle pověsti, který Němci měli, byli poznáni. Nechali nás přejít most a před Kunovicemi nás zatkli. Stalo se to tímto způsobem: dva civilisté nás předjízdi na kolech a se slovy jeden ke druhému, aby mu půjčil pumpu na kolo, těsně před námi zastavili s výzvou: „Ruce vzduhu!“ Pomalu jsme zvedali ruce a snažili jsme se dostat se k nim co nejtěsněji, protože na pistole v tlesoucích se rukou se jen tak neumírá a jim se ruce třásl doopravdy hodně. Přitom jsme se poohlédli, co je za námi. Bylo. Stálo tam dalších pět gestapáků, ale už s puškami a automaty, připravenými na střel. To už bylo horší, a tak jsme ruce nechali nahore. Seběmenší pohyb znamenal nejméně jednu dávku z automatu. Být zastřelen a nemít možnost vzít alespoň jednoho z gestapáků s sebou a ušetřit jim práci s námi jsme nepovažovali za žádné hrdinství. Naším odzbrojením byla jejich odvaha okamžitě posilena. Pekně nás seřezali, naložili na nákladní auto, položili na břicho dle železa, stoupli si nám na krk a odvezli nás do Uherského Hradiště. Odtud osobním autem do Brna do Kounicových kolejí, kde začaly první výslechy. Ze si dávali na nás zalezet, to nemusím říkat.

Až to tyčen nás převezli vlakem do Prahy, spoutané na rukou a ještě jeden k druhému v doprovodu čtyř gestapáků. Doprovod měl cestovní rozkaz na druhou třídu a pro nás tři. Když přišel přírůdek, řekl, že musíme do třídy nebo doplatit rozdíl. Srdce mě se smálo, když gestapáci za nás museli doplatit rozdíl na druhou třídu.

Na Pankráci jsem byl v samovazbě. Vozil mě na výslechy do Pečkárny. Musím přiznat, že v Praze to bylo již mímějš, anebo jsem si snad už na to zvykl. Měl jsem jednu výhodu. Počítali jsme s tím, že nás pověsí, a tak nějaké výhrůžky na nás neplatily. Také jsme podle toho jednali. Při výslechu jsem si řekl o cigaretu, tlumotník řekl, že nejsou. Začal jsem se divit, jak je to možné, že gestapo nemá cigarety. Německý zajeze v Anglii již dostává deset denně. Říká, že to je pravda, ale pomohlo by cigaretu si někde vypůjčit a dostat jsem ji. Tvrdil mi, že v Anglii je bída a nedostává cigarety, že je skoro vše volné. Přehlédl jsem trochu, ale bylo vidět, že sice nevěří, ale ztráceli sebejistotu. Naprostě nechápali, že jsem šel do akce dobrovolně a že za to nic nemám, jen normální žold.

Asi po čtrnácti dnech mě převezli na Jenerálku, kde jsem se setkal s jinými parašutisty. K nám celým byl přístup přes místnost, ve které byl stále jeden člen gestapa v civilu. Místnost měl pěkně zařízenou, měl tam rádio a ve skříní zakázané české knihy, jako například od Karla Čapky, které jsme četli. 2) Často byl odvolán, aby vyhledal něco pro Pečkárnu v kartotéce, která tam byla. Tu jsme využili příležitosti a poslouchali jsme zprávy ze zahraničí ve všech řečech. Tímto způsobem jsme byli informováni o každém „úspěšném“ odpojení se od nepřítelů. Gestapák mimo hlášení měl ještě úkol, aby nás obrátil na německou věru a získal pro spolupráci s gestapem. Vykřídali nám síce o situacích, jak jsou na tom Němci na frontách dobře, přesto jsme jeho výklad přerušovali poznámkami, jak to asi podle našeho (podle rádia) na frontách vypadá. Nikdy ho nenapadlo, že máme možnost poslouchat zprávy z Londýna a Moskvy.

Jednou přišel na Jenerálku K. H. Frank, nechal si nás předvést jednoho po druhém. Byl jsem druhý a poslední, po mně už nikoho nevolal. Byl jsem předveden jen v kalhotách a košili, bos a v železech, abych mu snad neublížil. Byla mi nabídnuta cigareta a po všeobecných otázkách se mne zeptal, jakou jsem sledoval v protektorátní situaci. Odpověděl jsem, že jsem si to představoval ještě horší. Prostřednictvím překladače se zeptal, nechci-li českému národu pomoci, když jsem to zde sledoval v tak špatné situaci. Odpověděl jsem mu, že proto jsem do protektorátu přišel. Pak se mi bylo nařídono, abych odpovídal jen buď ano nebo ne. Pak se mne zeptal, je-li mi známo, jak jsem na tom. Odpověděl jsem, že ano. Dále mi byla dána otázka, zda-li je mi jasné, co jsem všechno strávil: rodinu, samostatně hlavu, zkrátka všechno. Odpověděl jsem, že jsem s tím počítal a že jsem na to připraven. Další otázka byla, zdali nevím, jak bych si situaci napravit a myslím-li, zda napravit půjde. Odpověděl jsem, že nevím a že to ani nepřichází v úvahu. Po chvíli ticha jsem byl odvezen a po mně již nikdo volat nebyl. Nás „hlavní ochránce“ nam potom začal vykládat, co všechno Frank udělal pro český národ. Na naši smůlku, a co zavření škol atd., se roztěl, načež mu jedním z nás byla řečeno, že s várem se baví nebudem, a odešli jsme do cel. Potom začalo snižování dávky jídla, počud to z trechy bylo možné, a nadhazování nám, jak bychom se měli dobře, kdybychom se například dali k SS a podobně. Odpovídal jsem na to, že se nemíníme nechat obětí od spojenců a ušetřit Němcům práci s naším uběžením.

Když nepomáhaly hrozby ani sliby, byli jsme v železech převezeni na Pankrac, kde jsme byli až do 5. května 1945. Za revoluce jsem byl na barikádách na Pankráci a později ve strážním oddíle v Motole. Potom jsem se hlítil na ministerstvo národní obrany, kde jsem působil až do 31. března 1946. Setkal jsem se opět se svými kamarády Slávečtinským, Zahálkou a Škodou. O Panělovi jsem se dozvěděl, že padl na Dukle.

1. dubna 1946 jsem nastoupil u banky Slávie v Praze.

Vredné" výpověď" Josefa Cikána vyšla za redigování dr. Z. J. Linka v r. 1986 ve sborníku "Vzpomínky na okupaci", 1. díl. Třikrát se Kolína a Kolínovi a a je z ní vidět, že tehdy vě cenzura nebyla tak účinná. Dr. Jelínek zachytil v zřetel výpo- na pásku a později mistřím způsobem přepsal.

Děk za předplatné na rok 1996!

O skautech

Nedávno jsme se zmínil, že byl ustaven čestný oddíl dr. Vělena Fan- derlika a že do vlnku do- stal symbolo- kou "nášivku", která se nosí na levém ruká- vu, pod domo- venkou. Nášivka symbolu vznikl v r. 50 na tá- boře "Rovnost" mezi vězněnými skauty. Mež je symbolem boje s rudou saní, javorové seme- no symbol no- věho života a připomíná, že Velen žil a zemřel v Ka- nadě. Členem oddílu se může stát každý skaut, který dobou temna prošel s čistým štítem. Může žít kdekoli v světě. Doporučení lze poslat na adresu: L. Školoud, Pošt. 814, 500 03 Hradec Králové.

Pozdravení

Jen ještě jednou být chlapcem a vdechnout vůni jehličí a třemi prsty pozdravit modrý nánní oblohy ukříněné do bazu mě země.

Jen ještě jednou být chlapcem a hledět do hvězdné výšně táboráky, do srdcí všech světlí v pokřtu utvárené do jeho plamenů.

Až skříní již zbléla a skáček, šatek přihnulý se pustě rozchechtal. Mě mládí, mé mládí všech minulých i budoucích nán, mé mládí stříbrné.

Jen ještě jednou, jen ještě jednou být chlapcem a třemi prsty pozdravit modrý oblohy.

Aktivní jsou skauti v Chrudimi. Nenapsali nám, kde jejich letošní tábor byl, ale bylo jim tam dobře.

Z České republiky

Nemocen a ve-
mi zklamaný stí-
tuaci v dnešní ČR se vrátil do Brisbane v Austrálii

bratr režiséra Miloše Formana, Pavel Forman, akademický malíř a umělecký restaurátor. Také on se již delší čas márně snaží dostat zpět svůj rodinný domek s ateliérem poblíž Máchova jezera. Je v něm zabýdlena komunistická rodina. Dvaasedesátiletý umělec napsal prez. Havlovi, že by rád ještě za svého života maloval ve svém ateliéru. --Opisovatel Jan Beneš napsal novou knihu, kterou nazval "Indolence". Vybral ji PRIMUS. V napínavém příběhu se lecos dovíte o estebáčích, ale i o Pavlu Tigrídovi, P. Kohoutovi a j. --V Praze vznikl "Klub oklamanych sametem". Jeho mluvčími jsou ing. J. Matějů a ing. J. Dušek. Tel. v Praze je 43-970 43. --Michal Sirový z Austrálie si v kom. koncentracích poseřl 12 dlouhých let. Když byl jeho rozsudek v r. 91 zrušen, šel o odškodnění. Podle nedávného sdělení min. spravedlnosti nemá nárok na odškodnění, neboť žádost nebyla podána včas. --Ze zdravotních důvodů prodá rodinnou vilu poblíž České Skalice p. Marie Naegeli, 6 Dalvista Court, WERRIBEE, Qld., 3030 Australia. Tel. 039-742-3312. --Starostou Hodkovic nad Mohelkou u Liberce je Josef Havlík. Městečko užkvěta. --Pamětní list k odhalení pomníku Josefa a Karla Čapka uvedl mj. seznam dárců z celého světa. /Z Kanady nepřispěl nikdo./ --D. Velasová řídí se zdarem "Občasník Chýnovska". --"Almanach svět. sjezdu ABS" z r. 1992 má přes 100 stran a obsahuje fotografii Tomáša Bati ve vojenském, nejspíš z Batawy v r. 1940. Tehdy vyšla také kniha J. Vanhary "Příběh jednoho muže a jednoho města", 350 stran. --V Kelci uctili svého rodáka, film. režiséra Vojtěcha Jasného; žije v USA. --Klub českých novinářů-seniorů diskutoval otázku kdo je krajan? Besedu zahájil předseda Čs. ústavu zahraničního. --Ve Žďáře nad Sázavou vyšla elegantní kniha M. Matouška "Vyznání vysočině! Finančně přispěl i Radoslav Kinský. --28. 10. byl v Nasavrkách odhalen pomník TGM. /Už jen Pardubice jsou bez pomníku./ --Býv. letec a čilý důchodce Jaroslav Herman oslavil "85". Poslal nám dopis, v němž se zásměšně ztotožnil s názory prof. L. Moravce z Chrudimě. --Bohumila a Klára Peňázové ze Žďáru n. S. děkují touto cestou p. pluk. J. Svatoňovi a jeho vzácné paní, že jim umožnili krátký pobyt v Kanadě. Napsaly: "Objevovat Kanadu s lidmi a všemi krásami v realu je přece jenom něco jiného, než studovat turistické příručky a mapy". --Slušnou chatu pronajme či prodá, v blízkosti Zlína, Josef Krčál, 507 24 Dětenice č. 25. --I. Dolanová pracovala na kole Šumavu. Slíbila poslat zajímavosti z okolí Chrudimě. --Masarykovo nám. v Heřm. Městci má unikátní funkci: bylo původně pojmenováno po TGM v r. 1924, ale nyní občané myslí hlavně na Jana Masaryka, který do místního zámku jezdil si odpočinout. --V Praze zemřel ředitel ped. muzea J. A. Komenického, Dr. Tomáš Pasák. --"Telegraf" měl rozsáhlou reportáž "Tajemství pívodu Boženy Němcové". --Ve všech prodejnách firmy Baťa byla v červenci sleva až 60 procent. --"Na Ležáky nikdy nezapomeneme" napsal Jar. Chaloupka, který byl téměř svědkem tragédie v r. 1942. Byl školákem v Dřevěšči. --Před soud přijdou pachatelé smrti P. faráře Toufara z Čihoště. Býv. StBák Mácha se v Praze duší, že je nevinen. --K novému vydání Futčkovy Reportáže: mnohé bylo jinak. --Dubčekova smrt mohla souviset s účastí na procesu v Moskvě. --Máme články "závěť podle českého práva" od JUDr. Choděry. --V Praze vychází orgán Svazu českých hasičů "Ohnivá Lísty". Rediguje Milan Gancarz. --M. Berka tvrdí, že starosta Týnce n. Sáz. s radními bude jednat o udělení čestného občanství in memoriam "Jasari", inž. Františku Janečkovi. Jeho býv. vila se zatím neprodala. Město by z ní chtělo udělat něco umocněního, ale

Agendu Klubu Absolventů Baťovy školy práce ve Zlíně táhne jednatelem ABS Miroslav Koutský /na obrázku vpravo/. Měl v kufru 35 jen "79" a je rodák z Nýřan. Ve Zlíně žije od roku 1931. Hledá kanadskou rezidentku p. Emilii Trejbalovou, ale na snímku gratuluje k 43. narozeninám své sousedce v Domu kultury, paní Věře Černé, která tam pracuje jako účetní finančního oddělení. Stalo se v červenci 1995.

/Určitě šok přežije, protože má rozumnou paní./

nemá 10 ml. korun. --Prez. Havel navštívil Zahradu "Proti násilí" p. Hrušky v Plzni-Doudlevoch. --Na Poak. Husi se před válkou při slavnostech zpívaly 3 hymny: česká, slovenská a ruská. --Hřebčín ve Slatině si vede úspěšně po vedení MVDr. Volence. V r. 1990 slavili 50. výročí založení. Jejich chloubou jsou černí lipicáni. --Dotaz členů: re: byl kůň sv. Václava v Praze také lipicán? Odpověď dr. Jaromíra Duška: byt to výjimečný hřebec Arzo II. Zmíněný exemplář nám oznámil, že dokončuje rukopis knihy "Kůň ve službách lidstva. Má zatím 800 stran.

KONĚ MÁ LÁSKA

Country písně, kovbojové na koních, zvlněné rozlehlé louky a na nich stáda pasoucích se koní. Takový je od pradávna můj dětský sen, tak je chci alespoň jednou vidět a pár dní mezi nimi prožít. Přestože koně mě provázejí mnoho let mým životem. Kdysi jsem na nich jezdila, dnes je fotografuji, navíc už není čas. Nejsou mi jen zvířaty, ale kamarády, kterým chci rozumět a které chci pochopit. A věřte, v jejich chování a jednání je mnoho, čemu by člověk měl rozumět.

Někdo si možná řekne, proč tolik planých řečí o koních? Jejich využití je především v zemědělství, velké zisky přináší svým stájím sportovní koně, dokonce se dají dobře prodat i na maso. Bohužel i tito lidé mají pravdu a mnohokrát tu rozhodující.

Chov ušlechtilých koní v některých státech je velkým byznysem, ve kterém se ale mnohdy zapomíná na takovou maličkost, že kůň je také živá bytost, stejně zranitelná jako já nebo vy, jen třeba s tím rozdíl, že naše zlomené nohy se dají vyléčit, koně však, má-li tuto smůlu, čeká jen rána z milosti. A my lidé, přestože to víme, znovu a znovu ženeme své čtyřnohé přátele přes překážky, bičem je pobízíme stále k větší rychlosti, abychom cílem proběhli první a slyšeli bouřlivý jásot publika. Padne-li někdo, nedoběhne, sport a tvrdý zákon byznysu je už takový.

Samozřejmě jsou ještě tací, co svého koně, který je jim vším, nikdy nepoženou za hranice jeho možností i kdyby jim nabízeli cokoli, ale těchto lidí, zdá se mi, valem ubývá.

Projela jsem hezkou řádku zemí, ve kterých jsem tato ušlechtilá zvířata fotografovala. U nás to byli známí kladrubáci, angličtí plnokrevníci, Isabely, achal, různé druhy chladnokrevníků a na berounských stránkách i welsh pony a malé shetland pony. V Německu pak Welsh-Mount-Pony, trakeny, koně hannoverské a další. V rakouských Tyrolích zlaté koně se sametovými hřívami a ohony - Haflingry a v Píbru temperamentní Lipicány. Na slunném jihu ve Španělsku koně Andaluské a na Kubě Pinto. Na dalekém severu ve Skandinávii Fjordské koně a doslova nezapomenutelným dojmem se mi stali krasavci z Islandu - Islandští poníci. Tam všude jsem se setkávala se stády majestátních a bojovných hřebců, ale i s roztomilými hříbaty, pasoucími se se svými matkami na chutných pastvinách. S dorostenci jsem se později střetávala v jezdeckých střediscích, kde se z těch nevycvičených mladíčků a sličných klisniček stává vychovaný a vycvičený sportovní kůň. Podobná výcviková střediska čekají i na koně určené do zápřahu, či pro práci v lese.

V našem přetechizovaném světě stále častěji vzrůstá poptávka po koňských spřeženích. Turisty lačnící poznat něco atraktivního dnes po celém světě vozí vyfěšákování a nablýskání koně zapřažení do lehkých kočárů. Ať již je to projížďka ještě zaručeně nefalšovanou krásnou přírodou, nebo různé "okružky" městem.

Zajímavé a poučné byly i návštěvy stájí. V některých stály klisny s hříbaty po kolena v hnoji, v jiných zase vše zářilo takovou čistotou, že byste tu mohli požádat recepci (ty ale nebyly u nás).

Krásnou podívanou jsou naše každoroční „Jízdy králů“, za hranicemi potom koňské slavnosti, tak zvané Hengstparade. Mezi nejznámější patří beze sporu Moritzburg a Neustadt Dosse v bývalé NDR. Nad vynikajícími výkony koní i jezdců si tu jistě přijde na své každý milovník jezdeckého sportu. Kde se ale tajil dech každému z přihlížejících, bylo rodeo. Zažila jsem ho v SRN.

Nikdy nezapomenou na jezdce, který se krátce před svou produkcí „jízdu na divokém koni“ do hladka oholí, ošetří pleť příjemně vonící vodou po holení, oblékne krásnou vyšívanou košili, k tomu typické kalhoty s koženými chrániči. Na nohou se mu třeptily pečlivě vycištěné kovbojské boty. Celá jeho příprava na výstup trvala půl hodiny, za tři sekundy po vyjetí z boxu ho kobylika s typickým jménem Lufthansa vyhodila do vzduchu a za dalších pár minut byl již odnášen na nosítkách do sanitky a převážen se zlomenou nohou a třemi žebry do nejbližší nemocnice.

S koňmi a s lidmi kolem nich, kterým se koně stali koníčkem pro celý život, jsem zažila mnoho krásných, i smutných chvil. Ale stále ještě se mi zdaleka nespínil dávný sen z dětství. Jen tak potichu pro sebe si broukat staré country písně, v sedle svého čtyřnohého přítele mýjet kolem jedoucí kovboje a všude kolem na rozsáhlých pastvinách pozorovat velká stáda volně se pasoucích koní, která se nemají čeho bát, ani nás, lidí. Existuje ještě někde takový ráj? Zda ano, nevím, ale jedno vím jistě - budu ho hledat...

Zuzana Samková

Krajan Karel Hanzl
je členom poradného
sboru rakovského

„Opravdový“ Slovák sabotuje české buchty

Bratislava - Že samostatné Slovensko má dva a pol roku po rozdelení federácie již po kŕk, českých buchet* si zřejmě myslí neznámý sabotér, kterému se podařilo do stejnojmenných výrobků bratislavské pekárný Dúbravanka vsunout cigaretové nedopalky. Už loni v březnu dostali pracovníci pekárný výstražný anonymní dopis. „Dost bylo koloniálního panství Čechů na Slovensku“, psal jim tehdy neznámý autor i s dovětkem, že „odporné a ušlechtilé“ jméno výrobků rozhodně odmítá. Zdrůvek varoval, že jestli v tomto směru nebudou učiněna náprava, „lehce může nastat deťekt ve výrobě nebo na strojním zařízení“. Pod textem byla namísto podpisu jen slova „S práteľským pozdravem - za opravduť Slovensko“. Pres všechny výhrady však ředitel provozovny nezasadil výrobu buchet, jejichž název považuje za „tradiční“.

ZAHRAŇIČÍ Krajcan Karel Hanzl je členem poradního sboru rakouského ti menšin a předseda vídeňského dsil, že se česká menšina ve Vídni čítala před válkou na 300.000 o- 15.000. -- Za prvním špinavých pe- jsou býv. příslušníci čs. špiónáže ovenska. V čele má stát Miroslav K., on v Austrálii a v USA. -- Josef J. So- 4600 Olten, Switzerland/ doporučuje i Miletín u Hořic, kde se narodil Kar "Kytice". Na náměstí je dosud ma- " a v něm je známé pekařství, zal. je "Miletínské modlitbičky". Jsou to lní a citronovou polévkou. -- Před 10ti lk. Roman Kokrda. -- Dr. Karel Hrubý se laně /narodil se v blízké Roudné/. rukou prez. Havla Řád TGM. "Zpravo- dař", redigovaný v Curychu Jiřím Náprávníkem mu pogrulatoval. -- "VSL" vycházející ve Vídni uvedly, že nej- známější rodáci z Moravy byli: Ko- menský, Mendel, Palacký, Tomáš Masa- ryk, Ant. Stojan a Tomáš Baťa st. -- P. Jiří Kotvrdla měl kat. mše ve Wel- lingtonu a v Aucklandu na N. Zélan- dě. -- Předsedkyně krajaňského klu- bu v Aucklandu je Marika Maherová. -- Pt. O. Andělová /4 Merlin Court, Karingal, Frankston, Vict. 3199, Au- strálie/ vydala vlastním nákladem útlou knížku ze svého života "Kam až došlo děvče z Hané". Zachycuje příběhy "baťovské ženy" ve 13ti zemích v letech 46 až 72; lze ob- jednat za \$10. -- Joe Buršík nám po- slal pův. versi Hymny Baťovy školy práce, která začíná "Jsme průkopní- ci, první jdem." Kopii zašleme v zá- ním zájemal. -- R. Fiala z Curychu

redigoval dvojčíslo "Čs. Sokola v zahraničí", 75 stran. Shrnulo práci Sokola v exilu v letech 1951-1995. -- "Australské Listy" měly článek J. Lovella "K smrti Jana Masaryka". -- Rak. policie oznámila, že za posledních 6 měsíců odhalila 26.000 případů pašování cigaret a alkoholu z ČR. -- Český Spolek na Slovensku má adresu: Hlavná 70, 040 01 Košice. -- Z Austrálie se ozval J. Šeda. -- Asi 20 občanů ČR se nachází ve vězeních v 15ti zemích, většinou za pašování drog. E. Novotný dostal v Thajsku 50 let. Nejvíce vězněných je v Bulharsku. -- V Berlíně byl předán veřejnosti Sád Komenského, kde stojí jeho socha /dílo ak. sochaře J. Vojceho/. -- Slovenský časopis "MOSTY" má náklad 10. vec Stan. Jedovnický mble, NSW, 2073, Austral ve Stuttgartu vrátil ský kolotoč". -- Vhodné ŠTA, Fleischmarkt 24, hlas v Adelaide, SA, ř Elidše. -- Na dotaz sdě "Rozprav", se nar. 30. 1. 8. 1993 v Melbourne/Au

Vždy elegantně oblečený a i jinak perfektní gentleman, František Anděl byl duší i tělem batovcem. Sloužil své firmě po mnoho let hlavně v Africe. Po odchodu do důchodu se usadil ve Frankstonu, poblíž Melbourne v Austrálii, kde se shodou nachází jedna z nejmodernějších Batových továren ve světě. Ve Frankstonu, Vict. p. František Anděl dne 9. listopadu 1995 náhle zemřel, ve věku nedožitých 80ti let. Reakce jeho v Austrálii /jsou jako v Synevi v předčestí Weskonstatování, že "odcházel druhém". Posíláme touto přímou soustrast paní C. která byla jeho věrnou o babách dotvých i zlych po Oba měli v plánu, že v léstiví svého syna v Anglii nou Moravu. Už se tak ne

000, z toho na 2.500 jde do ČR.--Baťo-
vá adresu: 17 Cornbarri Pkway, Sydney-W. Fym-
ta.-- J. Strnad se po 25ti letém pobytu
na stálo do ČR. Narazil na "kocourkov-
bytování ve Vídni: krajaňský hotel PO-
u Drachengasse/. Tel. 51 583.--Čs. roz-
děl Květoslav Elidš, příj příčuzný gen. A.
Lujeme, že Stanislav Hoftrék, vydavatel
2. 1915 v Hýslech u Kyjova a zemřel 23.
strálie/.

Am. spirovatei P.J.

... Polonski z Iow
hoce dokonale poznat české Romy a plánuje, že se
na týden nastěhuje k romské rodině v sídlišti
Chánov a pak o tom napíše knihu. -- "MFD" měla
článek "České noviny v USA napadly V. Klause".
Udajně lži přinesl "Ned. Hlasatel" v Chicagu. --
T. Cířka se chodí v Denveru, CO. stravovat do
"WENDY'S". -- "Zdraví mě neslouží a ze zdejší
politické situace jsem nešťastný", píše Libuše
Drobílková, býv. res. NJ. Její adresa je: Karda-
šovská 670, 198 00 Praha 9. -- Starostou Sokola
v LA je Joe Zelenka. Joe Machek slavil "75"
22. 11. 95. -- "Práce" přetřásla 26. 10. znovu pří-
pad dr. V. Chalupy, res. USA. -- Am. prof. Elena So-
kolová z Wooster, OH, bude 6 měsíců působit na
Palackého universitě v Olomouci. Její otec
za WW2 sloužil v USAF. -- Různé české noviny
psaly zas o případu bratří Mašínových, ale nej-
poslal redakci "Českého týdeníku" p. Jiří Poko-
00 Praha 4. -- Am. lékař českého původu Martin S-
telem Topičova domu v Praze. Vydává "Novou Pří-
stěnk". -- ČR má v USA už 6 českých konzulů /A-
ston, Dallas, Portland a Philadelphia/. -- 26. ti-
Chicago byla v ČR. Hráli kopanou v Opavě, v Os-
styci. Sparta Chicago slavila 80. výročí založe-
Jiřina Faltová, 71, zemřela v Chicagu 12. 7. 95.

VSETÍN - Indiánské výrobky a ozdoby z kůže, dřeva, ptáčích per a dalších přírodních materiálů tvoří výstavu „Hledání kruhu“, kterou zahájil večer na zámku ve Vsetíně indiánský kmen Hayčá. Jeho náčelník David Konvičný uvedl, že členy kmene jsou mladí lidé z Valašska, kteří se zabývají studiem kultury Indiánů severoamerických plání. „Konkrétně se zaměřujeme na indiánský kmen zvaný Lakota, který je známější pod nesprávným názvem Sioux. Naše výrobky nejsou chladnými kopiiemi indiánských originálů, ale jsou to předměty zhotovené na základě osvojení si indiánského života a kultury.

Měsíčník humoru a srandy:

"Trnky-Brnky", Box 55,
763 12 Vizovice, ČR.
US\$10 za rok..

BRATISLAVA - Jistě ani samotný režisér filmu „Byl jednou jeden polda“ Jaroslav Soukup netuší, jaké veseloherní dimenze ukrývá jeho dílo, když se diváků dostane možnosti zhlédnout jej v původní české verzi doplněné o slovenské titulky.

O dosiaľ neodhalených kvalitách snímku „Bol raz jeden poľák“ sa večera mohli presvedčiť novinári, ktoré na predvedení filmu v mezikinopozitívnom nového zákona o audiovizii pozvali organizátori z Únie filmových distributorov SR a Sdruženia prevádzkovateľov a pracovníkov kin SR.

Slovenské lingvisty mohlo potěšit, když se jím v psaném textu namísto jednotvárného českého „vle“ nabídl přehršel slovenských výrazů jako „somár“, „dili“.

no", "irpák" anebo "dobytok". Odpůrci prvněti čísle slovenštiny zase určité oce- nili, že pouliční prodáváč namísto "Bogatyj" křičel "Francúzsky chlieb!" a že "New York" autoři titulků přejme- novali na "Nové Mesto". Zajímavé bylo i poznání že "Špekun" je slovensky, "u- čibombu", "panchari" zase "papluh ne- manželský", "debilové" jsou "hlupáči- kovia" a "prdeli" znamená "rit".

Cílem hostitelů však tentokrát nebylo přítomné rozesmát. Chvěli je naopak varovat před tím, že zákon o audiovizí, o kterém má na nynější schůzi jedna slovenská parlament a který mimo jiné zakazuje uvádět v kinech filmy v cizím, byl i v českém znění, bez titulkové úpravy ne-
bo dábingu, by v krátké době při našem slovenském trhu mohl zlikvidovat všech-

nakina a přivodit zánik filmového umění
v zemi vůbec.

Organizátoři veřejného „historického“ promítání prvního českého filmu se slovenskými titulky upozorňovali, že náklady na požadovanou úpravu filmů v rozsahu překračují možnosti jejich finanční návratnosti. I dosud si jen 20 procent roční produkce na sebe „vydělilo“ a téměř 60 procent filmů je ztrátových.

„Slovenská verze tohoto filmu může být důkazem, že někdy je lepší vrátit se z kratší cesty,“ doporučil distributori poslancům v úvodu večerejšího policejního příběhu. Při snímku skrze slzy však padly i absurdní návrhy, například aby při titulkových českých filmech byl vypnut zvuk, protože občané by mohli „švundlovat“ a snímky jednoduše nečíst. KSH bps

Krásnou sbírku českého broušeného skla a talířů má známá krajanika v Chicagu, IL., paní Betty Draz-
Zawodny. Byla známou sociální pracovnící ve "sta-
ném" krajauském ošetrovatelském středisku, když by-
lo na N. Pulaski Rd. Po té, co se středisko či "Do-
m domova" přestěhovalo do nových budov v Na-
perville, IL., dojíždí tam jen zřídka.